

Inspreek tekst Karen Meijers-Aalders– Nova Start

17 juni 2026

Geachte voorzitter, commissieleden,

Op 21 januari stond ik hier ook.

Toen sprak ik in over jongeren die onvoldoende aansluiting vinden binnen bestaande onderwijsvoorzieningen. Een week later nam deze raad unaniem de motie 'Ieder kind telt mee: stop thuiszitten in Heerlen' aan.

Vandaag ben ik hier opnieuw.

Niet omdat het probleem inmiddels is opgelost.

Maar omdat zich sinds die motie een ontwikkeling heeft voorgedaan die rechtstreeks raakt aan de vragen die toen op tafel lagen.

Op 10 juni is bekendgemaakt dat Nova Start per schooljaar 2026-2027 wordt beëindigd.

Voor mijn zoon is op dit moment geen passend alternatief vastgesteld.

Voor hem betekent het verdwijnen van Nova Start niet alleen het verdwijnen van een onderwijsvoorziening.

Het betekent het wegvallen van de plek waar hij weer onderwijs kon volgen.

- De plek waar hij weer toekomstperspectief kreeg.
- De plek waar hij toewerkte naar een havo-diploma.
- De plek waar hij een dagstructuur had.
- Waar hij sociale contacten had.
- Waar ontwikkeling weer mogelijk werd.

Wanneer die plek verdwijnt zonder passend alternatief, verdwijnt niet alleen onderwijs.

Dan verdwijnen ook perspectief, ritme, sociale contacten en de ontwikkeling die de afgelopen jaren zorgvuldig is opgebouwd.

En dat raakt niet alleen een jongere.

Dat raakt een heel gezin.

Maar mijn inspraak van vandaag gaat niet alleen over mijn zoon.

De afgelopen maanden ben ik gaan onderzoeken of deze situatie op zichzelf staat.

Daaruit ontstond het initiatief Tussen Wal en School.

Wat begon als een zoektocht naar een passende onderwijsplek voor één jongere, groeide uit tot een bredere vraag.

Hoe organiseren we onderwijs voor jongeren die willen leren, maar onvoldoende aansluiting vinden binnen bestaande onderwijsvoorzieningen?

Niet iedere jongere uit deze groep is officieel thuiszitter.

Het gaat ook om jongeren die gedeeltelijk onderwijs volgen, gebruikmaken van maatwerkconstructies, langdurig zoeken naar een passende plek of opnieuw dreigen vast te lopen wanneer een werkzame voorziening verdwijnt.

Voor deze jongeren blijken steeds dezelfde voorwaarden belangrijk.

- Kleinschaligheid.
- Veiligheid.
- Voorspelbaarheid.
- Vaste relaties.

- Continuïteit.
- Maatwerk.

Nova Start liet zien wat er mogelijk wordt wanneer die voorwaarden aanwezig zijn.

Daarom voelt deze discussie voor mij niet als een discussie over wat niet mogelijk is.

Nova Start heeft juist laten zien wat wél mogelijk is.

De afgelopen maanden heb ik gesproken met school.

- Met het samenwerkingsverband.
- Met leerplicht.
- Met zorg.
- Met de inspectie.
- Iedere organisatie heeft een rol.
- Iedere organisatie heeft een verantwoordelijkheid.

Maar voor ouders blijft uiteindelijk dezelfde vraag bestaan:

Wie organiseert dan wél een passende onderwijsroute wanneer een werkzame voorziening verdwijnt?

Op 28 januari sprak deze raad uit dat ieder kind dat thuiszit vanwege het ontbreken van passend onderwijs er één te veel is.

De raad sprak ook uit dat expertise behouden moet blijven, dat ontwikkelingsgerichte initiatieven betrokken moeten worden bij oplossingen en dat structurele mogelijkheden onderzocht moeten worden.

Vandaag ligt er een concrete situatie op tafel waarin juist een voorziening die voor deze doelgroep werkt verdwijnt.

Ik hoop daarom dat deze discussie niet opnieuw gaat over de vraag wie verantwoordelijk is.

Die discussie wordt al jaren gevoerd.

Ik hoop dat deze discussie gaat over de **vraag wie bereid is verantwoordelijkheid te nemen!!**

- Hoe ziet deze commissie de uitvoering van haar eigen motie nu Nova Start verdwijnt?
- Welke rol ziet de gemeente voor zichzelf wanneer werkzame voorzieningen voor deze doelgroep verdwijnen?
- En hoe voorkomen we dat jongeren die willen leren uiteindelijk tussen bestaande verantwoordelijkheden terechtkomen?

Als passende onderwijsroutes afhankelijk worden van toevallige initiatieven, individuele professionals of ouders die jarenlang blijven zoeken, dan wordt passend onderwijs geen recht meer.

Dan wordt thuiszitten geen uitzondering, maar een voorspelbare uitkomst.

Dank u wel.